

Nume: _____ Data: _____

FIȘĂ DE LUCRU – EDUCAȚIE MEDIA

Fapte și opinii / Cum se formează curcubeul?

Citește cu atenție textul.

Curcubeul apare atunci când lumina Soarelui trece prin picături de apă aflate în aer, de exemplu în timpul sau imediat după ploaie. Pentru a vedea curcubeu, ai nevoie ca Soarele să fie în spatele tău, iar ploaia sau picăturile de apă în fața ta.

Când raza de lumină intră într-o picătură de apă, ea se descompune în culorile pe care le vedem în curcubeu: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo și violet.

Fiecare persoană vede de fapt propriul ei curcubeu — pentru că lumina ajunge la ochii fiecăruia dintr-un unghi ușor diferit, în funcție de poziția în care se află față de Soare și de picăturile de apă.

Uneori, lumina se reflectă de două ori în interiorul picăturilor de apă, formând un al doilea curcubeu, mai slab, deasupra primului — cu toate culorile așezate în ordine inversă. Acest fenomen se numește curcubeu dublu.

Știi că? Savantul Isaac Newton a fost primul care a demonstrat, în anul 1666, că lumina albă a Soarelui este alcătuită din toate culorile curcubeului.

Postarea Ioanei, 9 ani (rețea de socializare):

Astăzi, după ploaie, am văzut cel mai frumos curcubeu din viața mea! Avea toate cele 7 culori, exact ca la școală. Cred că este cel mai frumos fenomen din natură. Mama mi-a spus că fiecare persoană vede propriul ei curcubeu, ceea ce mi se pare greu de crezut. Am observat și un al doilea curcubeu, mai slab, deasupra primului. Părerea mea este că toată lumea ar trebui să se oprească din ce face atunci când vede un curcubeu, măcar pentru câteva secunde.

De reținut: De cele mai multe ori, informațiile pe care le citim pe internet (postări, comentarii, recenzii) sunt un amestec de fapte și opinii. De aceea este important să învățăm să le recunoaștem și să facem diferența între ele.

Fapt sau opinie – care e diferența?

Un **FAPT** este o împrejurare reală, o acțiune sau un fenomen care poate fi observat sau verificat. Faptele sunt universale, adică apar la fel, indiferent de cine le privește.

O **OPINIE** este o părere personală, cu care putem fi sau nu de acord. Opiniile pot diferi de la o persoană la alta.

*Ca să exprimăm opiniile ne folosim de cuvinte ca **părerea mea este că, eu cred că, mi se pare.***

Exercițiul 1. Găsește faptele și opiniile din postare

Recitește postarea de mai sus. Găsește și notează **3 fapte** și **3 opinii**.

FAPTE	OPINII

Exercițiul 2. Completează cu un cuvânt potrivit

Completează spațiile libere cu un cuvânt sau o expresie potrivit(ă), astfel încât enunțul să devină o **opinie** (de exemplu: *părerea mea este că, interesant, eu cred că, mi se pare, frumos etc.*).

- a) _____, curcubeul este cel mai frumos fenomen din natură.
b) Ideea că fiecare persoană vede propriul ei curcubeu mi se pare _____.
c) _____ că ar trebui să învățăm mai multe despre lumină la școală.

Exercițiul 3. Transformă fapt ↔ opinie

Exemplu: Fapt: Curcubeul apare atunci când lumina Soarelui trece prin picături de apă. → Opinie: Cred că este uimitor cum din lumină albă apar atâtea culori.

a) **Fapt:** Isaac Newton a demonstrat în 1666 că lumina albă conține toate culorile curcubeului.

Opinie: _____

b) **Opinie:** Curcubeul este cel mai frumos fenomen din natură.

Fapt: _____

Exercițiul 4. Analizează informația

Bifează întrebările pe care ar trebui să ți le pui atunci când citești o informație pe internet.

- ☐ Cine a publicat informația?
☐ Există dovezi care o susțin?
☐ Pot verifica informația și în alte surse?
☐ Îmi place această informație?
☐ Autorul prezintă un fapt sau o opinie?
☐ Sunt indicate sursele informațiilor?

Exercițiul 5. Gândește critic

Un coleg îți spune:

„Am citit că poți atinge un curcubeu dacă mergi suficient de mult spre el.”

1. Ți se pare o afirmație ușor de crezut sau greu de crezut? De ce?

2. Ce spune textul despre poziția curcubeului față de cine îl privește?

3. Ce surse ai consulta pentru a verifica cum se formează, de fapt, curcubeul?

Surse de documentare

- Encyclopaedia Britannica – Rainbow: <https://www.britannica.com/science/rainbow>
- National Geographic Kids – Rainbows: <https://www.natgeokids.com>
- Met Office – How rainbows form: <https://www.metoffice.gov.uk>